



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
INŠPEKCIJA ZA NARAVNE VIRE IN RUDARSTVO

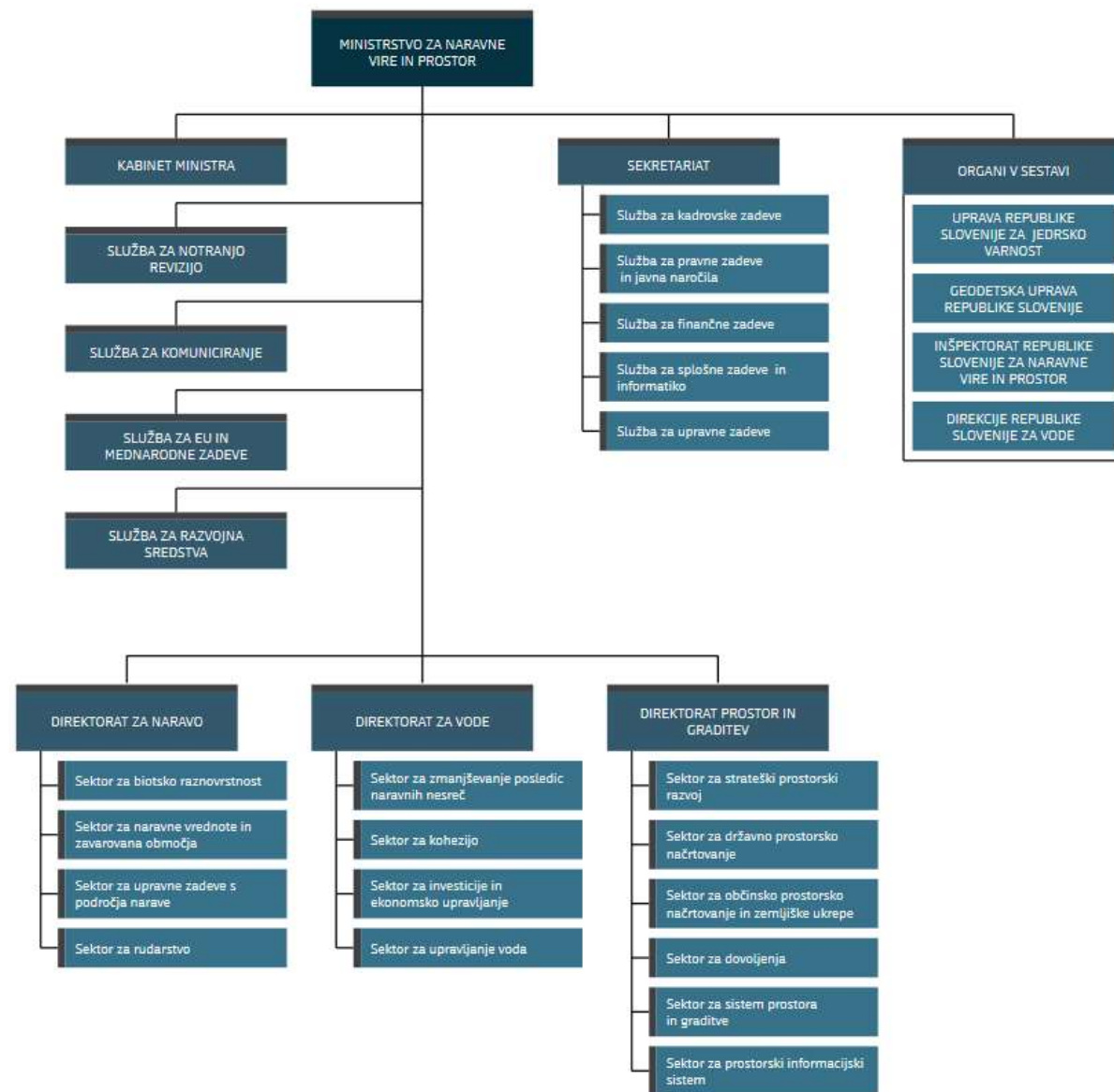
Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana T: 01 420 44 88
E: narava-rudarstvo.irsnp@gov.si
www.gov.si

Usposabljanje za naravovarstvene in prostovoljne nadzornike- predstavitev inšpekcijskega nadzora s področja Zakona o ohranjanju narave

Nada Kogovšek, inšpektorica za naravo in vode

Ljubljana, 5.9.2023





Inšpektorat Republike Slovenije za naravne vire in prostor

Inšpektorat Republike Slovenije za naravne vire in prostor je organ v sestavi Ministrstva za naravne vire in prostor. V Inšpektoratu Republike Slovenije za naravne vire in prostor delujeta:

Gradbena in geodetska inšpekcija ter

Inšpekcija za naravne vire in rudarstvo, ki združuje inšpektorje za naravo in vode (9 inšpektorjev za območje RS) ter rudarske inšpektorje.

MATERIALNA ZAKONODAJA

- Zakon o ohranjanju narave
- Zakon o Triglavskem narodnem parku
- Zakon o regijskem parku Škocjanske jame
- Zakon o podzemnih jamah
- Zakon o planinskih poteh
- *Zakon o vodah*

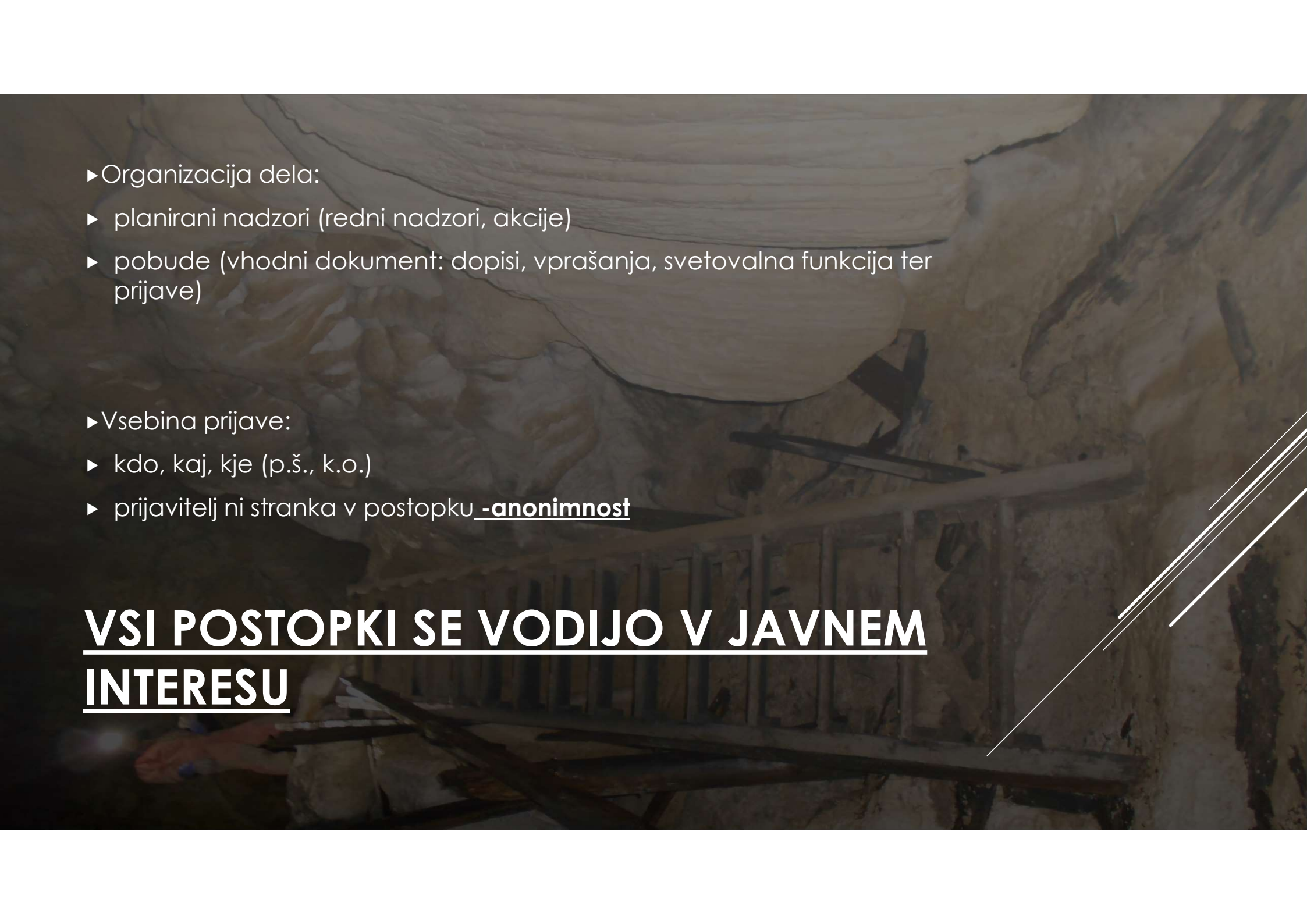
POSTOPKOVNA ZAKONODAJA

- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (ZIN) (Uradni list RS, št. 43/07 – ZIN-UPB1 in 40/2014)
- Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP) (Uradni list RS, št. 24/06 – ZUP-UPB2, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 – Odl. US, 08/10 in 82/13 – ZUP-H)
- Zakon o prekrških (ZP-1) (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US in 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 - odl. US, 73/19 – odl. US)
- Uredba o upravnem poslovanju (Uradni list 9/18, 14/20)



PODROČJA NADZORA NA PODLAGI ZON

- ▶ varovana območja/biotska
raznoverstnost/ravnanje s
prostoživečimi rastlinskimi in
živalskimi vrstami (CITES, ZOO,
trgovina)/vožnja v naravnem okolju

- 
- ▶ Organizacija dela:
 - ▶ planirani nadzori (redni nadzori, akcije)
 - ▶ pobude (vhodni dokument: dopisi, vprašanja, svetovalna funkcija ter prijave)
-
- ▶ Vsebina prijave:
 - ▶ kdo, kaj, kje (p.š., k.o.)
 - ▶ prijavitelj ni stranka v postopku -anonimnost

VSI POSTOPKI SE VODIJO V JAVNEM
INTERESU

PRISTOJNOSTI

**Izvajanje
inšpekcijskega
nadzora**

Prekrškovni organ

Inšpektorji v inšpekcijskih postopkih preverjajo skladnost zavezancev z zakonodajo in pri tem odločajo o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznikov, pravnih oseb in drugih strank. Hkrati so tudi prekrškovni organ, ki med drugim odloča tudi o izrekanju glob.

Primeri pobud:

- Dne 18.8.2023 sem na lokaciji p.š. 264 k.o. 2000 opazil, da bager na katerem je napis Cigel d.o.o.o., prekopava travnik z močvirskimi logaricami. Prijavi prilagam fotografijo.
- V Mariboru na Slomškovi iz stanovanja v lasti Čebela se plazi piton.
- Pričeli so z graditvijo nove male hidroelektrarne na desnem pritoku mlinščice v Kamniku na p.š. 234, k.o. 1028. Investitor neznan ampak nikakor ne more biti dovoljeno, ker to ni prav!
- Naravovarstveni nadzornik iz KP sem dne 18.2.2023 na obhodu opazil, da vozilo z registersko tablico LJ CAN-07 zliva rjavo tekočino v vodotok in po travniku. Prilagam fotografijo. Lokacija razvidna iz fotografije, sicer navajam p.š. 27 k.o. 1800. Prosim, da me o vaših ukrepih obvestite.
- Rad bi gojil karakala, kaj moram za to narediti?

**PRIJAVITELJ NI
STRANKA V
POSTOPKU IN JE
ANONIMEN**



Pobuda prijava



Poseben ugotovitveni upravni inšpekcijski
postopek



ugotovitev dejanskega stanja
(teren, zapisnik, uradne listine)



ODLOČBA=UKREPI ZA ODPRAVO
NEPRAVILNOSTI DOLOČENI Z
ZAKONODAJO
(za manjše nepravilnosti opozorilo po
ZIN z rokom za odpravo in kontrolni
nadzor)

JAVNI INTERES

zavezanec

Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O)

153. Člen (ukrepi)

(1) Inšpektor iz 151. člena tega zakona ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, če ugotovi, da so kršene določbe tega zakona, predpisov oziroma aktov, izdanih na njihovi podlagi, še pooblastilo nadzirati izkoriščanje ali rabo naravnih vrednot in sestavin biotske raznovrstnosti glede njihove usklajenosti z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi in pristojnosti:

1. odrediti vzpostavitev naravnih vrednot ali sestavin biotske raznovrstnosti v prejšnje stanje, odpravo škode oziroma sanacijo na stroške povzročitelja in v skladu s predhodno pridobljenim strokovnim mnenjem zavoda;
2. odrediti prepoved izvajanja posega ali opravljanja dejavnosti, ki se izvaja v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi ter v nasprotju z naravovarstvenimi pogoji iz osmega odstavka 105.a člena tega zakona, ki se nanašajo na izvajanje gradnje objekta in opravljanje dejavnosti, zaradi katere je objekt zgrajen;
3. odrediti prepoved izvajanja posega ali dejavnosti, če se poseg oziroma dejavnost izvaja brez pravnomočnega naravovarstvenega soglasja ali pravnomočnega dovoljenja za poseg v naravo oziroma v nasprotju s pravnomočnim naravovarstvenim soglasjem ali pravnomočnim dovoljenjem za poseg v naravo oziroma v nasprotju z naravovarstvenimi pogoji, na podlagi katerih je bilo izdano naravovarstveno soglasje;

4. odrediti zaseg predmetov, s katerimi je bil povzročen prekršek po tem zakonu;
 5. odrediti zaseg predmetov, ki so nastali s storitvijo prekrška po tem zakonu;
 6. odrediti zaseg živali, če se z njimi ravna v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, in njihovo izročitev zatočišču;
 7. odrediti zaseg rastlin, če se z njimi ravna v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, in njihovo uničenje, izročitev ali prodajo;
 8. v naravnem okolju ustaviti vozilo na motorni pogon, ki vozi v nasprotju z določbami tega zakona;
 9. odrediti druge ukrepe v skladu s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi.
- (2) Pritožba zoper odločbo, ki jo izda pristojni inšpektor v primerih iz prejšnjega odstavka, ne zadrži njene izvršitve.
- (3) Če inšpektor pri izvajanju inšpekcijskega nadzora po tem zakonu naleti na fizični odpor ali če tak odpor lahko utemeljeno pričakuje, lahko zahteva pomoč policije.
- (4) Minister določi pogoje in način ravnanja s stvarmi iz 4. do vključno 6. točke prvega odstavka tega člena.
- (5) Pri izvajanju pooblastila iz 8. točke prvega odstavka tega člena in prve alineje dvanajstega odstavka 155. člena tega zakona se smiselno uporabljajo znaki, določeni s predpisi, ki urejajo znake, ki jih dajejo policisti in druge pooblaščen osebe pri urejanju in nadzoru prometa.

**PRIJAVITELJ NI
STRANKA V
POSTOPKU IN JE
ANONIMEN**

JAVNI INTERES

Pobuda prijava



Poseben ugotovitveni upravni inšpekcijski
postopek

zavezanec

ugotovitev dejanskega stanja
KRŠITEV NI PRISOTNA

USTAVITEV POSTOPKA S SKLEPOM
(NI UKREPA)

Vloga Zakona o inšpekcijskem nadzoru v posebnem ugotovitvenem upravnem inšpekcijskem postopku

Temeljni predpis, ki ureja delovanje inšpekcije je Zakon o inšpekcijskem nadzoru (ZIN-UPB1, 40/14)

- temeljna načela inšpekcijskega nadzora
- organizacija inšpekcije
- pravice in dolžnosti inšpektorjev
- pooblastila inšpektorjev
- inšpekcijski postopek
- inšpekcijski ukrepi

Temeljna načela:

načelo samostojnosti

Samostojno ugotavljanje kršitev in odrejanje ukrepov, obvezno upoštevanje internih usmeritev in splošnih navodil za delo.

načelo varstva javnega interesa in varstva zasebnih interesov

Inšpektorji opravljajo naloge inšpekcijskega nadzora z namenom varovanja javnega interesa in interesov pravnih in fizičnih oseb.

načelo javnosti

Obveščanje javnosti o ugotovitvah na podlagi in v mejah pooblastila predstojnika organa.

načelo sorazmernosti

Delovanje le v obsegu, ki je nujen za zagotovitev učinkovitega inšpekcijskega ukrepa, izrekanje za zavezanca milejšega ukrepa, pri čemer mora biti dosežen namen predpisa, razumen rok za odpravo nepravilnosti.

ZIN - POLOŽAJ, PRAVICE IN DOLŽNOSTI INŠPEKTORJEV

PRAVICE, PRISTOJNOSTI

- odrediti UKREPE za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti
- izvesti postopke po ZP-1
- naznaniti kaznivo dejanje
- predlagati pristojnemu organu sprejem ukrepov
- odrediti druge ukrepe in opraviti dejanja, za katere je pooblaščen
- predlagati odvzem premoženjske koristi

ZIN- POLOŽAJ, PRAVICE IN DOLŽNOSTI INŠPEKTORJEV

POOBLASTILA

- pregledati prostore, objekte, postroje, naprave, delovna sredstva, napeljave, predmete, blago, snovi, poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente ter poslovanje in dokumentacijo državnih organov, gospodarskih družb, zavodov, drugih organizacij in skupnosti ter zasebnikov
- vstopiti na parcele in zemljišča fizičnih in pravnih oseb
- pregledati poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente ter poslovanje in dokumentacijo, kadar se vodijo in hranijo na elektronskem mediju ter zahtevati izdelavo njihove pisne oblike, ki mora verodostojno potrjevati elektronsko obliko
- zaslišati stranke in priče v upravnem postopku
- pregledati listine, s katerimi lahko ugotovi istovetnost oseb

ZIN - POOBLASTILA INŠPEKTORJA

brezplačno pridobiti in uporabljati osebne in druge podatke iz uradnih evidenc in drugih zbirk podatkov, ki so potrebni za izvedbo inšpekcijskega nadzora

- brezplačno vzeti vzorce blaga in opraviti preiskave vzetih vzorcev
- brezplačno vzeti vzorce materialov in opreme za potrebe preiskav
- fotografirati ali posneti na drug nosilec vizualnih podatkov osebe, prostore, objekte, postroje, napeljave in druge predmete iz prve alinee
- reproducirati listine, avdiovizualne zapise in druge dokumente,
- zaseči predmete, dokumente in vzorce v zavarovanje dokazov
- opraviti navidezni nakup na način, da se po opravljenem nakupu izkaže s službeno izkaznico, če se na ta način lahko ugotovijo znaki prekrška oziroma podatki o kršitelju
- opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom inšpekcijskega nadzora

ZIN - UKREPI

PREVENTIVNI

odgovarjanje na vprašanja, obveščanje javnosti preko medijev o kršitvah in posledicah, drugo osveščanje

UKREPI ZA ODPRAVO NEPRAVILNOSTI

Opozorilo

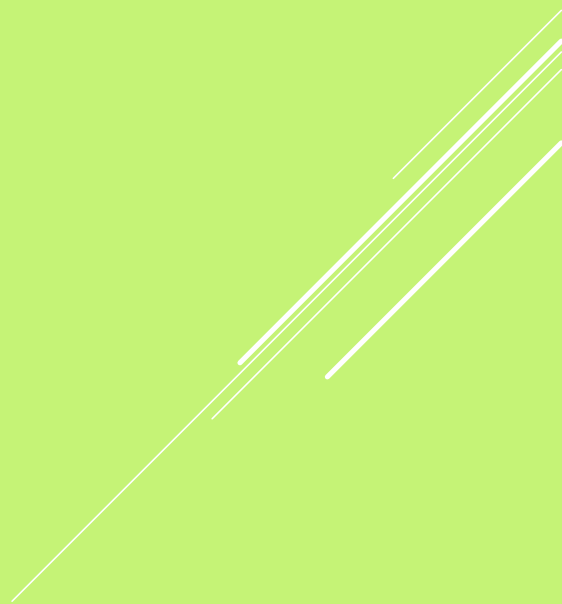
OPOZORILO

ukrep inšpektorja, kadar oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep
subjektivna ocena

ugotovitev nepravilnosti in rok za odpravo navedena v zapisniku

če nepravilnosti niso odpravljene v določenem roku, izreče inšpektor druge ukrepe (ZUP, ZP)

ZIN - KAZENSKKE DOLOČBE

- neposredovanje podatkov
 - onemogočanje inšpekcijskega nadzora
 - nepredložitev zahtevane dokumentacije, pojasnila
 - neizvršitev ukrepa iz odločbe
 - odstranitev, poškodba javno objavljene odločbe inšpektorja
 - podaja lažne prijave
- 

UUP - INŠPEKCIJSKI POSTOPEK

Uredba o upravnem poslovanju

Ureja poslovanje javne uprave:

- delovni, poslovni čas, uradne ure
- uporabo prostorov in opreme
- upravljanje dokumentarnega gradiva
- komunikacijo s strankami in drugimi javnostmi
- izvajanje uradnih dejanj, poslovanje v jezikih narodnih skupnosti

INŠPEKCIJA KOT PREKRŠKOVNI ORGAN

Predlog za uvedbo prekrška-policija
Ni kaznivega dejanja
Ugotovljena kršitev



PREKRŠKOVNI POSTOPEK

